Europees Parlement
2019-2024

Commissie vrouwenrechten en gendergelijkheid

2019/2168(INI)

4.9.2020

ONTWERPVERSLAG

over de digitale kloof tussen vrouwen en mannen dichten: de deelname van vrouwen aan de digitale economie
(2019/2168(INI))

Commissie vrouwenrechten en gendergelijkheid

Rapporteur: Maria da Graça Carvalho

PR_INI

INHOUD

Blz.

ONTWERPRESOLUTIE VAN HET EUROPEES PARLEMENT 3

TOELICHTING 11

ONTWERPRESOLUTIE VAN HET EUROPEES PARLEMENT

over de digitale kloof tussen vrouwen en mannen dichten: de deelname van vrouwen aan de digitale economie
(2019/2168(INI))

Het Europees Parlement,

– gezien artikel 2 en artikel 3, lid 3, tweede alinea, van het Verdrag betreffende de Europese Unie (VEU) en artikel 8 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU),

– gezien artikel 23 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie,

– gezien de Verklaring en het Actieplatform van Peking, aangenomen tijdens de vierde Wereldvrouwenconferentie in 1995, en met name het aandachtsgebied "Vrouwen en de media",

– gezien het slotdocument van 16 december 2015 van de ontmoeting op hoog niveau van de Algemene Vergadering van de VN betreffende de algemene evaluatie van de tenuitvoerlegging van de conclusies van de Wereldtop over de informatiemaatschappij,

– gezien de mededeling van de Commissie van 6 mei 2015 getiteld "Strategie voor een digitale eengemaakte markt voor Europa" (COM(2015)0192) en de tussentijdse evaluatie van de uitvoering daarvan van 10 mei 2017 getiteld "Een connectieve digitale interne markt" (COM(2017)0228),

– gezien pijler II ("Voorwaarden creëren die bevorderlijk zijn voor digitale netwerken en diensten") en III ("Maximaal groeipotentieel voor de Europese digitale economie") van de strategie van de Commissie voor een digitale eengemaakte markt,

– gezien het strategische kader voor Europese samenwerking op het gebied van onderwijs en opleiding (ET 2020),

– gezien de studies van de Commissie getiteld "ICT for work: Digital skills in the workplace" en "Women in the Digital Age",

– gezien de mededeling van de Commissie van 10 juni 2016 getiteld "Een nieuwe agenda voor vaardigheden voor Europa: Samenwerken ter versterking van het menselijk kapitaal, de inzetbaarheid op de arbeidsmarkt en het concurrentievermogen" (COM(2016)0381),

– gezien de mededeling van de Commissie van 5 maart 2020 getiteld "Een Unie van gelijkheid: Strategie voor gendergelijkheid 2020-2025" (COM(2020)0152),

– gezien het verslag van de Commissie van 1 oktober 2013 getiteld "Women active in the ICT sector",

– gezien het onderzoek van het Europees Instituut voor gendergelijkheid (European

Institute for Gender Equality, EIGE) van 26 januari 2017 getiteld “Gender and Digital Agenda”,

– gezien de conclusies van de Raad van 30 mei 2016 over het ontwikkelen van mediageletterdheid en kritisch denken door onderwijs en opleiding,

– gezien de conclusies van de Raad van 6 december 2018 over “Gendergelijkheid, jeugdzaken en digitalisering”,

– gezien de conclusies van de Raad van 10 december 2019 over “Gendergelijke economieën in de EU: volgende stappen”,

– gezien het advies van het Raadgevend Comité voor gelijke kansen van mannen en vrouwen van 19 december 2018 getiteld “The future of gender equality strategy after 2019: the battles that we win never stay won”,

– gezien de in 2019 door 27 EU-ministers en vertegenwoordigers van de lidstaten plus Noorwegen ondertekende toezeggingsverklaring “Women in Digital”,

– gezien zijn resolutie van 24 mei 2012 met aanbevelingen aan de Commissie betreffende de toepassing van het beginsel van gelijke beloning van mannelijke en vrouwelijke werknemers voor gelijke of gelijkwaardige arbeid[1],

– gezien zijn resolutie van 12 maart 2013 over de uitbanning van genderstereotypen in de EU[2],

– gezien zijn resolutie van 12 september 2013 over de digitale agenda voor groei, mobiliteit en werkgelegenheid: tijd voor een hogere versnelling[3], en met name de Grote Coalitie voor digitale banen,

– gezien zijn resolutie van 28 april 2016 over gendergelijkheid en het versterken van de positie van de vrouw in het digitale tijdperk[4],

– gezien het forum in 2019 van de Wereldtop over de informatiemaatschappij (WTIM) getiteld “Information and Communication Technologies for achieving the Sustainable Development Goals”,

– gezien het WTIM-forum in 2020 getiteld “Fostering digital transformation and global partnerships: WSIS Action Lines for achieving the Sustainable Development Goals (SDGs)”,

– gezien de vraag aan de Commissie over het versterken van de positie van vrouwen en meisjes via de digitale sector (O-000004/2018 – B8-0010/2018),

– gezien zijn resolutie van 17 april 2018 over het versterken van de positie van vrouwen

[1] PB C 264 E van 13.9.2013, blz. 75.
[2] PB C 36 van 29.1.2016, blz. 18.
[3] PB C 93 van 9.3.2016, blz. 120.
[4] PB C 66 van 21.2.2018, blz. 44.

en meisjes via de digitale sector[5],

– gezien de interparlementaire commissievergadering die is gehouden op Internationale Vrouwendag 2018 over de emancipatie van vrouwen en meisjes in de media en ICT,

– gezien de diepteanalyse getiteld “Empowering women on the Internet”, die op 30 oktober 2015 door het directoraat-generaal Intern beleid van het Parlement werd gepubliceerd[6],

– gezien de studie getiteld “The underlying causes of the digital gender gap and possible solutions for enhanced digital inclusion of women and girls”, gepubliceerd door het directoraat-generaal Intern beleid op 15 februari 2018[7],

– gezien de studie getiteld “Education and employment of women in science, technology and the digital economy, including AI and its influence on gender equality”, gepubliceerd door het directoraat-generaal Intern beleid op 15 april 2020[8],

– gezien het verslag van het Bureau voor de grondrechten van de Europese Unie (FRA) van 2014 getiteld “Geweld tegen vrouwen: een Europese enquête”,

– gezien Richtlijn 2011/36/EU van het Europees Parlement en de Raad van 5 april 2011 inzake de voorkoming en bestrijding van mensenhandel en de bescherming van slachtoffers daarvan, en ter vervanging van Kaderbesluit 2002/629/JBZ van de Raad[9],

– gezien de mededeling van de Commissie van 19 juni 2012 getiteld “De EU-strategie voor de uitroeiing van mensenhandel 2012-2016” (COM(2012)0286) en het tussentijds verslag van 17 oktober 2014 over de uitvoering ervan (SWD(2014)0318),

– gezien het scorebord “Women in Digital”[10],

– gezien artikel 54 van zijn Reglement,

– gezien het verslag van de Commissie vrouwenrechten en gendergelijkheid (A9-0000/2020),

A. overwegende dat de digitalisering de meeste aspecten van ons leven ingrijpend heeft veranderd op een manier die talloze kansen creëert maar ook voor nieuwe uitdagingen zorgt; overwegende dat de COVID-19-crisis en de nasleep ervan waarschijnlijk zullen leiden tot permanente veranderingen voor het leven in Europa, waarin de digitalisering

[5] PB C 390 van 18.11.2019, blz. 28.
[6] Diepteanalyse “Empowering women on the Internet”, Europees Parlement, directoraat-generaal Intern beleid, beleidsondersteunende afdeling C – Rechten van de burger en constitutionele zaken, 30 oktober 2015.
[7] Studie - “The underlying causes of the digital gender gap and possible solutions for enhanced digital inclusion of women and girls”, Europees Parlement, directoraat-generaal Intern beleid, beleidsondersteunende afdeling C – Rechten van de burger en constitutionele zaken, 15 februari 2018.
[8] Studie - “Education and employment of women in science, technology and the digital economy, including AI and its influence on gender equality”, Europees Parlement, directoraat-generaal Intern beleid, beleidsondersteunende afdeling C – Rechten van de burger en constitutionele zaken, 15 april 2020.
[9] PB L 101 van 15.4.2011, blz. 1.
[10] https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/women-digital-scoreboard

een grote rol zal spelen;

B. overwegende dat genderstereotypen een ernstig obstakel vormen voor de gelijkheid tussen mannen en vrouwen, de kloof tussen mannen en vrouwen in de digitale sector verder vergroten en de volledige deelname van vrouwen als gebruikers, vernieuwers en makers in de weg staan;

C. overwegende dat uit de index voor gendergelijkheid voor 2019 blijkt dat in de digitale sector nog altijd sprake is van hardnekkige ongelijkheden tussen mannen en vrouwen;

D. overwegende dat gegevens van Eurostat uit 2018 aantonen dat ongeveer 1,3 miljoen mensen informatie- en communicatietechnologie (ICT) studeren in de Europese Unie en dat meisjes en vrouwen sterk in de minderheid zijn en slechts 17 % van alle ICT-studenten in de EU uitmaken;

E. overwegende dat 73 % van de jongens tussen 15 en 16 jaar oud gemakkelijk digitale apparaten gebruiken waar ze minder bekend mee zijn, tegenover 63 % van de meisjes uit dezelfde leeftijdsgroep[11];

F. overwegende dat genderstereotypen een grote invloed hebben op de keuze voor bepaalde vakken; overwegende dat zeer weinig tienermeisjes in de EU-lidstaten (minder dan 3 %) geïnteresseerd zijn in een baan in de ICT-sector op dertigjarige leeftijd[12];

G. overwegende dat vrouwen in de informatie- en communicatiesector 19 % minder verdienen dan mannen; overwegende dat de loonkloof tussen mannen en vrouwen rechtstreeks bijdraagt aan de pensioenkloof tussen mannen en vrouwen[13];

H. overwegende dat vrouwen als demografische groep wereldwijd minder vaak gebruikmaken van het internet, om software te installeren, online radio te luisteren of televisie te kijken, online te bankieren of e-commercediensten te gebruiken, dan mannen;

I. overwegende dat het aantal vrouwen dat werkzaam is in de cyberbeveiligingssector de afgelopen paar jaar is gestegen, maar dat dit aantal desondanks zeer laag blijft en dat vrouwen minder dan 20 % van de cyberbeveiligingsprofessionals in Europa uitmaken;

J. overwegende dat in de toekomst naar verwachting meer dan 90 % van de banen een bepaalde mate van e-vaardigheden en digitale geletterdheid vereist;

K. overwegende dat het voor vrouwen als gevolg van verschillende obstakels, zoals vooroordelen en door mannen gedomineerde werkplekken, lastig is om een plek te vinden in de ICT-sector; overwegende dat er aanzienlijke verticale en horizontale segregatie is in de ICT-sector en vrouwen vaak overgekwalificeerd zijn voor de posities die ze innemen; overwegende dat slechts een kleine minderheid van vrouwen een

[11] EIGE-indicator 6. Bron: Informatieblad van EIGE over gendergelijkheid en digitalisering in de Europese Unie, gepubliceerd op 11 oktober 2018.
[12] Informatieblad van EIGE over gendergelijkheid en digitalisering in de Europese Unie, gepubliceerd op 11 oktober 2018.
[13] https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/women-ict

leidinggevende rol als software engineer vervult;

L. overwegende dat er naar verhouding weinig vrouwen werkzaam zijn in de ICT-sector, dat een groot aantal vrouwen hun ICT-carrière opgeven (een fenomeen dat bekendstaat als de “lekkende pijplijn”), vaak vanwege een slecht evenwicht tussen werk en privéleven, beperkingen van organisatorische aard en een door mannen gedomineerde werkomgeving;

M. overwegende dat er binnen de IT-sector een aanzienlijke toename is van het aantal vrouwelijke bestuursleden, maar dat het ook de sector is met het hoogste percentage bedrijven met enkel mannen in het bestuur;

Algemeen

1. is ingenomen met de in de gendergelijkheidsstrategie voor 2020-2025 opgenomen toezeggingen van de Commissie om de deelname van vrouwen aan de informatiemaatschappij te stimuleren; verzoekt de Commissie de diepe kloof tussen mannen en vrouwen binnen de ICT-sector aan te pakken in de digitale agenda, de Europese digitale strategie en alle andere beleidsmaatregelen op het gebied van digitalisering;

2. verzoekt de Commissie rekening te houden met de digitale kloof tussen mannen en vrouwen bij de onderhandelingen over de programma’s in het kader van het volgend meerjarig financieel kader (MFK) en de fondsen en leningen in het kader van het herstelplan, en onder vrouwen de kennis over deze mechanismen te vergroten;

3. roept de Commissie op om de volledige uitvoering van de ministeriële toezeggingsverklaring “Women in Digital” te waarborgen;

Onderwijs

4. benadrukt dat het belangrijk is om ervoor te zorgen dat er in het digitale onderwijs op alle niveaus aandacht is voor het genderperspectief, ook bij buitenschoolse activiteiten, informeel en niet-formeel onderwijs, en het onderwijzend personeel; pleit voor specifieke strategieën voor verschillende leeftijdsgroepen;

5. spoort de Commissie en de lidstaten aan om de kloof tussen mannen en vrouwen in de ICT-sector te dichten en samen te werken om oplossingen te vinden en optimale werkwijzen te delen over betere inclusie van meisjes in digitaal onderwijs vanaf zeer jonge leeftijd; verzoekt de EU en de lidstaten om de door de VN en de VN-organen bepleite acties te ontwikkelen, steunen en implementeren;

6. dringt er bij de Commissie op aan om de kwestie van het lage aantal vrouwelijke ICT-studenten en ICT-professionals grondig aan te pakken, ook in het geactualiseerde actieplan voor digitaal onderwijs; verzoekt onderwijsinstellingen om meisjes aan te sporen om op school te kiezen voor wiskunde, coderen, ICT en exacte vakken;

7. onderstreept dat het belangrijk is om vrouwen een groter gevoel van autonomie te geven in de STEM-vakken (wetenschap, technologie, engineering en wiskunde), ervoor te zorgen dat ICT een integraal onderdeel uitmaakt van de identiteit van meisjes in

voorschools- en basisonderwijs, en schadelijke stereotypische genderrollen voor meisjes en jongens worden losgelaten;

8. verzoekt de Commissie en de lidstaten om op alle onderwijsniveaus mentorprogramma's op te zetten met vrouwelijke rolmodellen uit de ICT-sector;

9. roept de Commissie en de lidstaten op om een leven lang leren te ondersteunen, evenals opleidingen en regelingen om de e-vaardigheden van meisjes en vrouwen te bevorderen;

10. verzoekt de Commissie en de lidstaten beleid en maatregelen aan te nemen om het fenomeen van de lekkende pijplijn aan te pakken;

11. pleit ervoor dat gendergelijkheid een permanent en structureel onderdeel wordt van de toekomstige EU-strategie en beleidsmaatregelen voor jongeren;

Werkgelegenheid en ondernemerschap

12. spoort de lidstaten aan de richtlijn betreffende het evenwicht tussen werk en privéleven volledig om te zetten en ten uitvoer te leggen en roept de Commissie ertoe op dit doeltreffend te monitoren; nodigt de lidstaten uit om trends in de digitale sector in de gaten te houden teneinde indien nodig hun maatregelen voor evenwicht tussen werk en privéleven aan te passen;

13. benadrukt dat de loonkloof tussen mannen en vrouwen een onomkeerbare negatieve impact heeft op de pensioenkloof tussen mannen en vrouwen in de digitale sector; is verheugd dat de Commissie heeft toegezegd om voor het einde van 2020 bindende maatregelen op het gebied van loontransparantie voor te stellen om de loon- en pensioenkloof tussen mannen en vrouwen aan te pakken;

14. roept de Commissie en de lidstaten op om gendergelijkheid in bedrijven in de ICT en aanverwante sectoren en in de digitale economie te stimuleren en om horizontaal beleid op te stellen om de kloof tussen mannen en vrouwen in de digitale economie te verkleinen;

15. verzoekt de Commissie en de lidstaten om de oorzaken en factoren die leiden tot een hoog uitvalpercentage onder vrouwen in de digitale sector te onderzoeken, en mechanismen en programma's te ontwikkelen om vrouwen en meisjes te betrekken bij initiatieven voor onderwijs, opleiding en werkgelegenheid in de digitale sector;

16. roept de Commissie en de lidstaten op om meer financieringskansen voor vrouwelijke ondernemers te creëren en de toegang tot bestaande fondsen te verbeteren zodat ze gelijke kansen krijgen om te concurreren op de digitale eengemaakte markt;

17. spoort de Commissie en de lidstaten aan om financiering voor onderzoek naar gendergerelateerde kwesties in de ICT te versterken;

18. is van mening dat het uiterst relevant is om meer vrouwelijke rolmodellen te hebben en het aantal vrouwen in leidinggevende posities in de ICT-sector te vergroten;

De culturele en audiovisuele sector en de media

19. benadrukt de impact van de culturele en audiovisuele sector en de media op de ontwikkeling van stereotypen over gender en het opwerpen van normatieve en culturele barrières;

20. roept de audiovisuele sector en de media op om vrouwen te tonen in STEM- en ICT-gerelateerde beroepen;

21. herinnert eraan dat het belangrijk is om bewuste en onbewuste discriminerende vooroordelen over gender weg te halen uit KI-applicaties, videospellen en speelgoed waarbij vrouwen een minderwaardige rol krijgen toebedeeld, hetgeen leidt tot verminderde participatie van vrouwen in de digitale, KI- en ICT-sector;

De maatschappelijke, politieke en economische empowerment van vrouwen

22. benadrukt dat ICT een grote invloed kan hebben op de mogelijkheid voor vrouwen om deel te nemen aan verkiezingsprocessen, openbare raadplegingen, enquêtes en debatten, en om verzoekschriften of klachten in te dienen; verzoekt de Commissie en de lidstaten om rekening te houden met de genderdimensie bij het opstellen van e-overheidsinitiatieven; benadrukt de doeltreffendheid van het gebruik van internet voor campagnes, fora en het stimuleren van de zichtbaarheid van vrouwelijke rolmodellen;

23. roept de Commissie en de lidstaten op om zich constructief in te zetten voor en ondersteuning te bieden aan digitale maatschappelijke organisaties en deze organisaties aan te sporen om betrokken te raken bij internetgovernance;

24. spoort de lidstaten en de Commissie aan om bewustwordingscampagnes en campagnes inzake opleidingen en gendermainstreaming te organiseren om het belang van ICT-vaardigheid voor de economische empowerment van vrouwen te benadrukken;

Gegevensverzameling

25. is ingenomen met de vaststelling van het scorebord “Women in Digital” als een integraal onderdeel van de index van de digitale economie en samenleving (DESI), alsook de vier nieuwe indicatoren die door EIGE zijn voorgesteld in zijn rapport uit 2018 getiteld “Gendergelijkheid en jeugdzaken: kansen en risico’s van digitalisering”;

26. dringt er bij de Commissie en de lidstaten, evenals bij bedrijven, op aan om op geslacht en leeftijd uitgesplitste gegevens te verzamelen over het gebruik van ICT;

Cyberbeveiliging

27. wijst met grote bezorgdheid op de toename van digitale criminaliteit en de gevallen van intimidatie en geweld tegen vrouwen in de digitale wereld; pleit voor campagnes om bewustzijn te creëren over de risico’s en voor maatregelen om vrouwen te leren hoe ze zichzelf online kunnen beschermen; roept de lidstaten op om rechtshandhavingsinstanties in staat te stellen digitale criminaliteit doeltreffend aan te pakken;

28. dringt er bij de EU-instellingen, -organen en -instanties, en bij de lidstaten en hun rechtshandhavingsinstanties, op aan om samen te werken en concrete stappen te zetten

om hun acties te coördineren om het gebruik van ICT om misdrijven te begaan tegen te gaan; verzoekt de lidstaten hun strafrecht tegen het licht te houden om te waarborgen dat nieuwe vormen van digitaal geweld worden gedefinieerd en als zodanig erkend;

29. pleit voor verdere juridisch bindende maatregelen en voor een richtlijn om gendergerelateerd geweld, waaronder cybergeweld en online haatuitingen tegen vrouwen, te voorkomen en bestrijden;

Gendergelijkheid in ontwikkelingssamenwerkingsbeleid

30. uit zijn bezorgdheid over de mogelijkheid dat de digitale genderkloof in ontwikkelingslanden nog groter wordt tijdens de huidige crisis; benadrukt het belang van digitale geletterdheid als een middel om gendergelijkheid te bewerkstelligen in ontwikkelingsstrategieën;

°

° °

31. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de Raad en de Commissie.

TOELICHTING

De digitalisering heeft onze levens fundamenteel veranderd en heeft nieuwe mogelijkheden gecreëerd, maar brengt ook meerdere uitdagingen met zich mee. Gelijke kansen op de arbeidsmarkt, gelijke behandeling op het werk en streven naar een evenwicht tussen mannen en vrouwen in de digitale sector is van het uiterste belang, niet enkel voor de economie van de EU, bijvoorbeeld in termen van groei van het bbp, maar ook om alle getalenteerde vrouwen en meisjes die kiezen voor een carrière in de STEM-sector (wetenschap, technologie, engineering, wiskunde) een eerlijke kans te geven.

De huidige COVID-19-crisis, die de manier waarop mensen en bedrijven ICT en andere digitale technologieën gebruiken om te werken en te communiceren radicaal heeft veranderd, heeft nog eens benadrukt dat er in deze sector dringend een evenwicht tussen mannen en vrouwen moet worden bewerkstelligd.

De ongelijkheden zijn tientallen jaren geleden vastgesteld en over de jaren heen zijn inspanningen geleverd om deze ongelijkheden aan te pakken. Desondanks blijven vooroordelen en ongelijkheden aanwezig in STEM-sectoren en de digitale sector (zoals digitale technologieën, computerwetenschappen, informatietechnologie, informatie- en communicatietechnologie, kunstmatige intelligentie, cyberbeveiliging). Dit is aangetoond in een recente studie in opdracht van de beleidsondersteunende afdeling Rechten van de burger en Constitutionele Zaken van het Europees Parlement, op verzoek van de commissie FEMM.

In dit verslag worden twee grote fenomenen aangewezen die bijdragen tot deze realiteit. Aan de ene kant zijn meisjes om een aantal culturele redenen geneigd om deze vakgebieden uit de weg te gaan omdat ze een carrière in deze sectoren niet zien als een reële optie. Aan de andere kant stappen veel van degenen die wel deze weg kiezen na een tijdje van dit pad af, als student of als werkende. Dit wordt ook wel het “lekkende pijplijn”-effect genoemd. De verschillen tussen mannen en vrouwen worden al vroeg duidelijk en blijven zichtbaar tijdens hun leven. Van de jongens tussen de 15 en 16 jaar oud gebruikt 73 % met gemak elektronische apparaten, terwijl dit slechts geldt voor 63 % van de meisjes in dezelfde leeftijdsgroep. Nog verontrustender is dat slechts 3 % van de tienermeisjes geïnteresseerd lijkt in een carrière als een ICT-professional.

Het “lekkende pijplijn”-effect verwijst naar de situatie waarin het zo is dat hoe verder een vrouw komt in haar academische studies en carrière, hoe groter de kans is dat ze ermee zal stoppen. Deze lekkende pijplijn wordt veroorzaakt door een aantal zaken, zoals werkplekken die niet familievriendelijk zijn, een gebrek aan vrouwelijke collega’s en mentoren en een gebrek aan professionele erkenning.

Doel en maatregelen

Met dit initiatiefverslag wordt getracht de onderliggende oorzaken van de bestaande digitale kloof tussen mannen en vrouwen aan te pakken, te reflecteren op de beschikbare data en concrete maatregelen en acties voor te stellen om de deelname van vrouwen en meisjes aan de digitale economie te bevorderen.

Er zijn meerdere oorzaken voor de digitale kloof tussen mannen en vrouwen. De rapporteur heeft het verslag gestructureerd volgens een traject dat loopt van de eerste fase, het **onderwijs**, tot **werkgelegenheid,** en ook rekening houdt met de sociale en culturele invloeden, in een poging om positieve terugkoppelingen in kaart te brengen en vast te stellen welke knelpunten de volledige integratie van vrouwen en meisjes in de digitale sector belemmeren.

Dit verslag omvat een aantal aanbevelingen aan de Commissie, de lidstaten en de samenleving in het algemeen.

De rapporteur benadrukt dat het niet enkel aan de overheidsinstanties en -organen is om op passende wijze de digitale kloof tussen mannen en vrouwen aan te pakken. Verschillende actoren - prominente figuren, private spelers of wetenschappers - kunnen gericht actie ondernemen om op doeltreffende wijze de participatie en rol van vrouwen en meisjes in de digitale economie te verbeteren.

De participatie van vrouwen in technische en hoogwaardige beroepen moet worden bevorderd. Daartoe moeten belemmeringen op het gebied van onderwijs en van professionele aard al vanaf een vroeg stadium worden bestreden en waarborgen worden gecreëerd voor digitaal een leven lang leren voor vrouwen.

Dit verslag bevat ook enkele aanbevelingen die erop gericht zijn de digitale kloof tussen mannen en vrouwen op verschillende vlakken aan te pakken, zoals de **culturele en audiovisuele sector en de media**, en de **maatschappelijke, politieke en economische participatie van vrouwen**.

Het belang van gegevensverzameling, cyberbeveiliging en verder onderzoek naar genderkwesties in ICT wordt ook benoemd.

Het is de overtuiging van de rapporteur dat het dichten van de kloof tussen mannen en vrouwen ervoor zal zorgen dat de welvaart op alle niveaus toeneemt en dat meer gelijkheid tussen vrouwen en mannen sociale rechtvaardigheid waarborgt.